

Concept startnotitie Woonvorm Goes:

Inleiding:

Mensen met ASS (Autisme Spectrumstoornis) hebben een aangeboren contactstoornis, die kan leiden tot isolement en niet te genezen is. Zij kunnen problemen ervaren op alle terreinen van het leven. Autisme beïnvloedt de totale ontwikkeling van een mens.

- Ze hebben een andere manier van waarnemen op de wereld.
- De werkelijkheid kan worden ervaren als een chaos en veelheid van prikkels, waarbij alles ongeselecteerd binnenkomt. Zij zijn dan meer op details gericht en het onderscheiden van hoofd en bijzaken lukt niet. Details staan niet in een context, de samenhang wordt gemist. Vaak verbinden ze, associatief, onterecht bepaalde details. Dit leidt allemaal tot misverstanden en miscommunicatie en geeft veel stress.
- Zij begrijpen vaak niet, of slecht, wat zich tussen mensen afspeelt. Een goede communicatie en het maken en behouden van vriendschappen is lastig. Ze zijn vaak meer op feiten en dingen gericht dan op mensen. Ze kunnen zich moeilijk verplaatsen in de gedachten en gevoelens van een ander. Ook omdat ze op details gericht zijn ontgaat ze veel van de communicatie tussen mensen. De context waarin iets gezegd wordt ontgaat hen vaak en wat figuurlijk bedoeld wordt, wordt vaak letterlijk opgevat. Bij het maken en behouden van een netwerk levert dat problemen op en de noodzaak van begeleiding.
- Op zintuiglijk gebied is de prikkelwerking vaak ook anders. Dat geldt voor de tastzin (overgevoeligheid voor bepaalde kleding of bepaald eten), voor pijngevoeligheid en/of geluid of licht. Deze overgevoeligheid leidt vaak tot stress.
- Verder zijn er vaak problemen bij plannen en organiseren. Overzicht over tijd en ruimte is slecht. Ze zijn vaak op één activiteit gericht, waar ze heel goed in kunnen zijn en zich veilig voelen, maar waar ze vaak niet los van kunnen komen. Veranderingen, opgelegd door anderen leveren vaak grote weerstand op, vanwege de nieuwe bedreigende, onoverzichtelijke prikkels. Eigen gedragspatronen en rituelen geven houvast en kunnen heel dwingend en obsessief zijn. Voor dit alles is vaak goede begeleiding nodig.

Uiteraard is de ene mens met autisme niet precies hetzelfde als de andere mens. Bepaalde kenmerken kunnen bij de ene heftiger zijn dan bij de andere.

De gewenste woonvorm:

De woonvorm bestaat uit een cluster van 6 a 8 appartementen, waarvan 1 extra appartement wordt ingericht als gemeenschappelijke ruimte.

Een zelfstandige woonunit voor één persoon bedraagt minimaal 50 vierkante meter, met een eigen voordeur, bel en brievenbus en een balkon of terras.

Bestaande uit een woonkamer, slaapkamer, keuken (mag open) douche en toilet en plaats voor een wasmachine.

De units moeten een goede geluidsisolatie hebben, zowel horizontaal als verticaal (mensen met ASS kunnen bijzonder prikkelgevoelig zijn). Ook in een goede infrastructuur voor telefoon en internet moet worden voorzien.

Woonwensen worden als bijlage bijgevoegd.

De woonvorm moet in een veilige omgeving liggen, maar wel midden in de samenleving in de buurt van winkels, bushalte en station.

De gemeenschappelijke ruimte:

Een ontmoetingsplaats voor de bewoners, waar gezamenlijke activiteiten kunnen plaatsvinden in begeleidende en recreatieve sfeer. Hierbij valt te denken aan samen eten, koffie drinken, televisie kijken, spelletjes doen, plannen maken voor avondjes uit. Maar iedereen in het woonproject kan zelf uitmaken of hij/zij aan deze gezamenlijke activiteiten wil deelnemen. Tevens dient deze ruimte voor overleg en overdracht van de begeleiding. En er kunnen ook andere gesprekken plaatsvinden voor zover dat niet bij de bewoner thuis kan.

Belangrijk is wel om goed in de gaten te houden dat mensen zich niet teveel afzijdig houden van de gezamenlijke activiteiten.

Bewonersprofiel:

De bewoner heeft een stoornis in het autistisch spectrum en een "normale" verstandelijke beperking. Bij de aanwezigheid van andere aandoeningen staat het autisme voorop.

De bewoner is in staat om, met ondersteuning, zelfstandig te wonen. Hij/zij kan een voordeur "beheren". Hiermee wordt bedoeld dat hij in staat moet zijn de eigen privacy te bewaken en verantwoordelijkheid moet kunnen dragen voor eigen veiligheid, zoals: de deur afsluiten, niet iedereen binnenlaten. De bewoner heeft een dagbesteding, vrijwilligerswerk, baan of iets dergelijks, die buitenshuis plaatsvindt. De begeleidingsbehoefte van de bewoner bedraagt maximaal 24 uur per week. Deze begeleiding zal gedeeltelijk persoonlijk worden ingevuld, een gedeelte daarvan kan ook groepsgewijs plaatsvinden. De verdeling tussen de verschillende vormen van begeleiding wordt steeds naar de individuele behoefte van de bewoner vastgesteld. De bewoner is in staat de persoonlijke verzorging zelf uit te voeren en eenvoudige huishoudelijke werkzaamheden zelf (eventueel met hulp) te verrichten. Bewoners kunnen zelfstandig deelnemen aan het verkeer en reizen

met openbaar vervoer. Bewoners hebben een eigen inkomen (salaris of uitkering) dat hen in staat stelt zelfstandig te wonen.

Gewenste begeleiding:

Per bewoner wordt een gedetailleerd begeleidingsplan opgesteld in nauwe samenwerking met de ouders of naaste betrokkenen. De gewenste begeleiding wordt individueel vastgesteld en in een begeleidingsplan vastgelegd.

Het begeleidingsteam is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de bewoners en adviserend naar hen in wat ze doen.

Elke bewoner heeft een persoonlijk begeleider binnen de woonvorm.

Ouders onderzoeken zelf de mogelijkheden en noodzaak tot onderbewindstelling en/of wettelijk mentorschap. Ouders, mentoren of andere naasten zijn gesprekspartners voor de persoonlijk begeleider.

Afspraken hierover worden opgenomen in het begeleidingsplan. Op grond van de individuele begeleidingsplannen wordt het begeleidingsteam samengesteld. Binnen het begeleidingsteam wordt één persoon benoemd als coördinator. Deze heeft tot taak het begeleidingsteam aan te sturen, maken van roosters, houden van werkbesprekingen, onderhouden van contacten met bewoner en familie.

Begeleiding vindt plaats op allerlei gebieden, afhankelijk van de behoeften van de bewoner. Hierbij kan worden gedacht aan:

- Huishoudelijke ondersteuning.
- Sociale ondersteuning.
- Financiële ondersteuning.
- Emotionele ondersteuning.
- Opvang crisissituaties – situaties waarbij sprake is van enige vorm van paniek bij één van de bewoners.
- Hulp bij planning activiteiten en invulling vrije tijd.
- Hulp bij (leren) koken.
- Ondersteuning bij (en vinden van) dagactiviteiten.
- Enz.

Op vaste tijden zal in de gezamenlijke ruimte een begeleider aanwezig zijn. Bovendien zal er sprake zijn van 24 uur telefonische bereikbaarheid van de begeleiders. In de begeleidingsruimte zal regelmatig onderling overleg plaatsvinden tussen de betrokken begeleiders, zodat er steeds sprake is van een goede onderlinge afstemming. Belangrijk is ook om ouders en begeleiders in een vroeg stadium met elkaar af te laten stemmen of de verwachtingen, die ze over en weer van elkaar hebben, kloppen.

Begeleiders moeten affiniteit tot de bewoners hebben. Bij voorkeur kennis van autisme en tevens de bereidheid hebben om zich daarin bij te scholen.

Het begeleidingsteam gaat vooral ondersteunend en duidelijkheid gevend (bijvoorbeeld bij plannen) met de bewoners om. Begeleiders hebben een sleutel van het woonproject en van de individuele appartementen. Deze hangen in het gezamenlijke appartement op een duidelijke plaats. Ze mogen in geval van nood deze sleutels gebruiken.

Maar normaliter zijn de begeleiders te gast bij de bewoners. Het is voor de bewoners duidelijk wie er van de begeleiders aanwezig is en de bewoners stellen de begeleiding op de hoogte van hun aan of afwezigheid.

Bewoners:

De bewoners hebben dezelfde rechten en plichten als elke andere Nederlander. “Normaal waar het kan en bijzonder waar nodig” is het uitgangspunt voor het woonproject.

De bewoners worden ten alle tijden in hun waarde gelaten.

Ze hebben inspraak bij o.a. het opstellen van huisregels.

Het is belangrijk dat zij zich veilig en thuis voelen en dat de zorg op maat geleverd wordt.

De bewoners maken of luisteren hun eigen muziek in hun eigen appartement. In de gezamenlijke ruimte kunnen afspraken gemaakt worden om gezamenlijk te eten, koffie te drinken of televisie te kijken. De bewoners drinken geen, of slechts met mate alcohol en gebruiken geen drugs.

De bewoners houden hun eigen huisarts (indien mogelijk) tandarts, fysiotherapeut, psychiater enz.

Bewoners bepalen zelf wanneer en met wie ze een afspraak hebben. Zij delen dit wel mee aan de begeleiding.

In de individuele appartementen is samenwonen toegestaan.

Rol van de ouders:

De ouders kiezen ervoor om de regie in eigen hand te houden en hebben het er dan ook voor over om tijd te steken in de realisatie van het woonproject, vooral in de fase die vooraf gaat aan het wonen. Zij doen dit om een woonproject te kunnen realiseren waar ze volledig achter kunnen staan. Ook in het zorgtraject willen ze invloed hebben. Ouders houden, indien nodig, de financiële administratie bij. Bij een nieuwe bewoner is het van belang dat deze past bij de andere bewoners in de woonvorm. Je veilig bij elkaar kunnen voelen staat voorop.

Realisatie:

De woonvorm is op zoek naar woningen in Goes, die zodanig gelegen zijn dat zij zich lenen voor de zorgverlening aan mensen met een Autisme Spectrum Stoornis. Er is een duidelijke voorkeur voor Goes zuid. Midden in de samenleving, voldoende groen en vrij toegankelijk. Bovendien zijn er winkels aanwezig, ligt het station in de buurt en zijn er bushaltes.

De volgende punten zijn essentieel bij de keuze van de uiteindelijke locatie.

Een sociaal veilige omgeving:

Dat wil zeggen een veilige omgeving waar de bewoners ook in de avond zonder zichtbare risico's alleen op straat kunnen lopen.

Betaalbare woonlasten:

Dat betekent woonlasten die passen bij de bewoners met een minimum inkomen (Wajong uitkering), waarbij gebruik gemaakt kan worden van huurtoeslag.

Begeleiding op maat:

Die is aangepast aan de autisme spectrum stoornis. De zorg wordt gefinancierd vanuit een Persoons Gebonden Budget (PGB).

Nabijheid van openbaar vervoer en algemene voorzieningen:

Zoals bijvoorbeeld winkels, dienstencentrum enz. Onder nabijheid wordt verstaan een halte van bus en trein op maximaal 1 kilometer van de woning.

Begeleidingsaanbod:

Per bewoner zal een aantal uren (moet nader uitgewerkt worden) begeleiding per week worden geboden. Het aantal uren wordt gebaseerd op het individuele begeleidingsplan. Deze begeleiding kan bestaan uit:

Persoonlijke begeleiding:

Begeleiding bij allerlei zaken in de persoonlijke leefsfeer, zoals: financieel beheer (indien ouders dit niet op zich hebben genomen), vrijetijdsbesteding, maar ook om heel persoonlijke zaken als gezondheid, medicatie enz.

HDL/ADL

Huishoudelijke begeleiding. Elke bewoner kan enkele uren per week ondersteuning krijgen bij het schoonmaken en opruimen van de eigen woonruimte. Het is dan de bedoeling dat de bewoner een aantal zaken zelf doet, hiertoe kan hij door de begeleiding gestimuleerd worden. Waar nodig zullen taken kunnen worden overgenomen(aanvraag per bewoner bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning van de gemeente). Als het nodig is zou er begeleiding geboden kunnen worden op het gebied van persoonlijke verzorging. Dit bestaat vooral uit het stimuleren en ondersteunen van de zelfredzaamheid.

Groepsbegeleiding:

Naast de nog uit te werken individuele begeleiding zal er ook groepsgerichte begeleiding plaatsvinden in de gezamenlijke ruimte. Hier kan meerdere keren per week met elkaar gegeten worden, koffie gedronken worden, televisie gekeken worden of gewoon een gesprek gevoerd worden. Van de bewoner zal gevraagd worden hier regelmatig aan deel te nemen. De persoonlijk begeleiders spelen in deze activiteiten een initiatiefnemende rol.

24 uren bereikbaarheid:

Op tijdstippen dat de begeleiding niet fysiek aanwezig is zal er altijd communicatie mogelijk zijn d.m.v. de telefoon. Op deze manier kunnen de bewoners met vragen of problemen op elk tijdstip van de dag bij iemand terecht die zich in hun problemen kan verplaatsen en kan voorkomen dat er panieksituaties ontstaan of erger nog, blijven bestaan. Uiteraard zijn ook de ouders bereid om deze situaties mee te helpen opvangen.

Door het maken van afspraken over telefonische aan en afwezigheid met de bewoners wordt de communicatiestructuur vormgegeven waardoor voorkomen wordt dat de bewoners in een isolement terechtkomen.

Coördinatie:

Er wordt een coördinator aangesteld die verantwoordelijk is dat de verschillende begeleidingsactiviteiten op elkaar afgestemd zijn. Deze coördinator bewaakt tevens de kwaliteit, registratie, kwantiteit en continuïteit van de individuele en groepsgerichte zorg

Zorgplan en zorgdossier:

Ten behoeve van de zorg en de begeleiding zal voor iedere bewoner samen met de ouders een zorgplan worden geschreven dat wordt opgenomen in het zorgdossier. Deze dossiers zullen in de eigen woonruimte bewaard worden en zijn uitsluitend in te zien voor de begeleiding, bewoner en ouders (of wettelijke vertegenwoordiging).

Opleiding en scholing:

Alle medewerkers zullen (indien nodig) voorafgaande aan de realisatie van het project een korte cursus dienen te volgen waarin aandacht besteed wordt aan de verschillende uitingsvormen van autisme en de directe gevolgen daarvan op het dagelijks leven. Daarnaast worden tips gegeven die belangrijk zijn voor de omgang met mensen met autisme. Deze tips worden gegeven door de ouders, want die kennen hun kind als geen ander.

Ouders en vrijwilligers:

Naast de professionele ondersteuning die wordt gerealiseerd zal er altijd een duidelijke rol zijn voor de ouders, familie of wettelijke vertegenwoordiging van de bewoner. Een professioneel netwerk kan nooit het persoonlijk netwerk geheel vervangen, dat is ook niet het streven van de initiatiefnemers van dit project.

Overwogen kan worden om in de toekomst met een netwerk van vrijwilligers te starten die vooral op het terrein van de sociale contacten of eventueel dagbesteding binnen en buiten het woonproject initiatieven kunnen ontplooien of ondersteunen.

Middelburg 29 juni 2010.

